

(Mede-)zeggenschap statuut voor Stichting Physis

Visie op en organisatie van (mede-) zeggenschap bij Stichting Physis

A. Inleiding

Stichting Physis geeft ondersteuning aan mensen met een beperking op een manier waarop zij - zoveel mogelijk naar eigen inzicht - kunnen groeien en kunnen deelnemen aan het gewone leven, zingeving ervaren en gezond zijn. Stichting Physis richt zich daarop en organiseert zich daar naar. *'Normaal doen'* en *'het organiseren van zorgzaamheid'* beschrijven Physis in haar essentie. Kernwaarden zijn gelijkwaardigheid en werken vanuit dialoog: niet de bewoner maar de relatie tussen mensen staat centraal. Daaruit volgen de onderstaande leidende principes om de ondersteuning te organiseren:

- 1. Onvoorwaardelijke liefde geven:** Jezelf mogen zijn, met alles wat er is. We blijven bij je, wat er ook gebeurt. Je bent welkom.
- 2. Bieden van perspectief:** 'Kan niet' is geen optie. Het kan altijd. Ons antwoord op een vraag is dus altijd: 'ja, tenzij'. We pionieren en we ondernemen. We werken met de bewoner vanuit perspectief.
- 3. Samen leven:** We vieren feest. We delen verdriet. We maken samen het leven mee. We organiseren op relatie. De bewoner leert bij ons 'een normaal leven' te leven.
- 4. Gelijkwaardig in de relatie bewegen:** Niet de bewoner staat centraal, maar de relatie tussen de bewoner en de medewerker van Physis. Beiden hebben hun opgaven in het leven. Beiden hebben steun nodig. Beiden hebben perspectief. Onze medewerkers zijn geen professionals, zij zijn mensen. We leiden onze medewerkers zelf op.
- 5. Blijvend zoeken:** We weten het niet. We puzzelen steeds opnieuw om tot goede (tijdelijke) oplossingen te komen.
- 6. Doen wat nodig is:** We doen wat nodig is, ook als we daarmee soms risico lopen.

Een goede samenwerking in de driehoeksrelatie bewoner, wettelijke vertegenwoordiger en medewerker/stichting Physis komt ten goede aan het welzijn van de bewoner. Daarbij is aldoor, vanuit vertrouwen, aandacht voor de juiste balans in *'zelf beslissen'*, *'ondersteunen'* en *'zorgen voor'*.

(Mede-) zeggenschap is daarbij een belangrijke manier om de betrokkenheid en de stem van bewoners te garanderen en te versterken. Waar mogelijk wordt de (mede-) zeggenschap van bewoners zelf gehonoreerd en waar nodig naar behoren gefaciliteerd. Waar vertegenwoordigers namens bewoners spreken is het Stichting Physis er alles aan gelegen om het belang van de bewoner voorop te stellen, bewoners en vertegenwoordigers te blijven onderscheiden in hun rollen en samenwerking en dialoog te bevorderen.

B. Uitwerking (Mede-) zeggenschap

Door een open dialoog te faciliteren en te voeren tussen bewoners, verwanten en Physis wordt er gewerkt aan draagvlak voor afspraken en te ontwikkelen kaders. (Mede-) zeggenschap wordt binnen Stichting Physis zo vormgegeven dat je elkaar serieus neemt en toch effectief bent, het passend is bij de organisatie, het recht doet aan de geest van de WMCZ2018 en aan de eigenheid van bewoners en hun context. Medezeggenschap is een werkwoord en vraagt van alle betrokkenen een (pro- actieve) houding om de zorg- en ondersteuning van Physis aan een goed en inclusief leven van bewoners te verbeteren.

In de (nog te ontwikkelen) **medezeggenschapsregeling** wordt vastgelegd welke afspraken er gemaakt worden in de organisatie van de formele medezeggenschap bij Stichting Physis. Daarin wordt ingegaan op onderwerpen als het aantal leden van de medezeggenschapsorganen, de wijze van benoeming en ontslag, welke personen tot lid kunnen worden benoemd, de zittingsduur van de leden, de taken en bevoegdheden van iedere afzonderlijke organen, en de wijze van informatieverstrekking aan deze organen. Daarnaast wordt per medezeggenschapsorgaan een **huishoudelijk reglement** opgesteld, waarin het orgaan de manier van werken is vastgelegd. Hieronder wordt de visie op en de organisatie van de (mede-) zeggenschap bij Stichting Physis beschreven en verder uitgewerkt.

(Mede-)zeggenschap statuut voor Stichting Phusis

C. Organisatie van de (mede-) zeggenschap

Op grond van bovenstaande komen we tot de volgende organisatie van de (mede-) zeggenschap.

I. Individuele Zeggenschap op persoonlijk niveau

De kern van de relatie tussen bewoner en Phusis is dat de **zeggenschap** over alles wat er in en voor het leven van bewoners van belang is, principieel en allereerst bij de mensen zelf ligt. Hieronder valt ook met wie je woont en wie je ondersteunt. In een juridische constructie kan praktisch en formeel zeggenschap bij anderen belegd zijn. Vaak zijn dit ouders, wettelijk vertegenwoordigers of verwanten. Zij kunnen in de driehoek bewoner, verwant en medewerker de dialoog voeren waar nodig en wenselijk. Ook in de dagelijkse zorg en het werken vanuit dialoog is Phusis steeds op zoek naar het vormgeven van zeggenschap en inspraak van bewoners.

Dit principe van zeggenschap wordt op persoonlijk niveau uitgewerkt in:

- een **zorgovereenkomst** waarin geregeld wordt dat Phusis ondersteuning biedt aan een bewoner. En de formele basis vormt voor de relatie. Deze overeenkomst wordt indien nodig herzien en vastgesteld.
- een uit de zorgovereenkomst voortvloeiend **zorgplan** waarin wordt beschreven hoe de ondersteuning wordt geregeld in het dagelijkse leven van een bewoner. Dit plan wordt vier keer per jaar besproken in het individueel zorgoverleg met de bewoner. Als het nodig is voor de zorgontwikkeling, vinden deze gesprekken vaker plaats. Het zorgplan bevat onderwerpen als: wensen en behoeften van bewoners om hun leven in te vullen, mogelijkheden en beperkingen, doelen met betrekking tot ondersteuning voor de komende periode, invulling vrije tijd/werk, medicatie etc.
- Een aanspreekpunt voor elke bewoner in de vorm van een **persoonlijk begeleider**.

II. Inspraak op groepsniveau

Bij bewoners die in een groep wonen en/of werken is het nodig om **inspraak** te organiseren. De groep bestaat uit de mensen met wie je rekening moet houden in je dagelijks leven als bewoner/deelnemer. Inspraak gaat dan over hoe je goed kan samenleven en/of samenwerken. Denk bijvoorbeeld aan de inrichting en het gebruik van gemeenschappelijke voorzieningen, afspraken over sfeer, voeding, huisregels, bejegening, vrije tijd, welke medewerker in dienst komt, omgang met elkaar en de buurt etc. Het principe van inspraak wordt op groepsniveau uitgewerkt in bijvoorbeeld huisregels per woonlocatie en ondertekend door bewoners. Bij werk gaat het om teamoverleg en wordt dat per locatie georganiseerd. Aanspreekpunt is de coördinator werk.

III. Bewonersoverleg (lokale medezeggenschap)

Binnen de woonlocaties van Stichting Phusis worden bewonersoverleggen georganiseerd. De bewonersoverleggen oefenen de rechten van de lokale cliëntenraad zoals benoemd in de WMCZ2018 uit, als zij dat willen. In deze overleggen hebben bewoners medezeggenschap over de inzet, organisatie en praktische uitwerking van de ondersteuning op de locatie. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om onderwerpen als kwaliteit, veiligheid, hygiëne, voeding, huisregels, benoemen van personen die leidinggeven. Maar ook algemeen beleid wat betreft voeding, vrije tijd en maatschappelijke bijstand en alle voor cliënten geldende regelingen. Beleid rondom zorgplannen en ingrijpende verbouwing of nieuwbouw. Het gaat om alle thema's die van belang zijn voor bewoners om hun eigen leven te kunnen sturen. Het principe van lokale medezeggenschap wordt op locatieniveau uitgewerkt in:

- Het instellen van bewonersoverleggen per locatie
- Tweemaandelijks overleg van de bewonersoverleggen met een vaste begeleider onder verantwoordelijkheid van een zorgcoördinator of met de zorgcoördinator zelf.
- Afvaardiging van bewonersoverleg naar de Raadgevers, het centrale medezeggenschapsorgaan.
- Aanspreekpunt is de zorgcoördinator.

(Mede-)zeggenschap statuut voor Stichting Physis

IV. Raadgevers (centrale medezeggenschap)

De betrokkenheid van bewoners en het stem geven van de achterban bij het (te ontwikkelen) beleid van Stichting Physis gebeurt op centraal niveau via 'de Raadgevers'. De Raadgevers is het platform voor de uitvoering van de centrale medezeggenschap en is in opbouw sinds juni 2020. De Raadgevers bestaat uit vertegenwoordigers van de bewonersoverleggen en is daarmee representatief voor alle bewoners van Physis. De samenstelling is zo dat de Raadgevers in staat is om de gemeenschappelijke belangen van bewoners te behartigen.

Zowel gezamenlijk in het maandelijks overleg, als in het kwartaaloverleg met het bestuur van Stichting Physis wordt in een open dialoog gezocht naar draagvlak voor (nieuw) beleid/projecten/activiteiten, noodzakelijke kaders, uitvoering van regelingen en nieuwe ontwikkelingen waar Physis een antwoord op moet/wil geven. Zowel de ervaringen op de locaties: 'wat gaat er goed' en 'wat kan er beter?' als de ontwikkelingen in en rondom Stichting Physis komen hierbij aan de orde. Vanuit de Raadgevers wordt een terugkoppeling gegeven in de lokale bewonersoverleggen. Zo ontstaat er een wisselwerking tussen lokale en centrale medezeggenschap waarbij het doel is de stem van de bewoners op alle niveaus versterken. En de bewustwording bij bewoners dat zij via deze organen invloed kunnen uitoefenen vergroot wordt. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het ontwikkelen van vaardigheden om deze rollen uit te kunnen oefenen. Denk aan luisteren, buiten je eigen context en verhaal mee praten, ervaringen van de achterban ophalen en weer terugkoppelen etc.

Via de instrumenten van de WMCZ2018, te weten gevraagd en ongevraagd adviesrecht en instemmingsrecht, wordt de dialoog verder ingevuld. Onderwerpen zijn vermeld in de WMCZ2018 en kunnen gaan o.a. over de organisatie van de ondersteuning, veiligheid, zorgplannen, voor bewoners geldende regelingen, huisvesting etc. Daarnaast worden de Raadgevers vroegtijdig betrokken bij (de ontwikkeling van) beleid/besluiten/projecten/activiteiten van Stichting Physis, die de zeggenschap en het leven van alle bewoners direct raken. Waar nodig organiseert de Raad van Bestuur op onderwerpen bijeenkomsten met bewoners/verwanten uit diverse contexten. Aanspreekpunt is de Raad van Bestuur.

D. Vormgeving (Mede-) zeggenschap

Op diverse niveaus wordt de organisatie van de (mede-) zeggenschap vastgelegd in werkwijzen/formulieren en reglementen. De uitgangspunten van de WMCZ2018 zijn vastgelegd in de statuten. Hierin staat ook beschreven dat de Raad van Bestuur met bewoners in dialoog is en o.a. stuurt op de geest van de WMCZ2018. Daarbij wordt de vorm gekozen die zoveel mogelijk aansluit bij het gewone leven en inclusie van mensen. Periodiek voert Stichting Physis onderzoek uit naar de organiseerprincipes binnen Physis. Het medezeggenschapsstatuut maakt daar onderdeel van uit.

Organisatie op persoonlijk niveau in:

- Model zorgovereenkomst persoonlijk (zorgcontract)
- Model handelingsplan/zorgplan (in Nedap)

Organisatie op groepsniveau:

- Huisregels per context
- Model plan context
- Huishoudelijk reglement bewonersoverleg

Organisatie op centraal niveau:

- Medezeggenschapsstatuut
- Medezeggenschapsregeling
- Huishoudelijk reglement Raadgevers